

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії **Цзян Цінь**, 1987 року народження, громадянка Китаю, освіта вища – у 2014 році закінчила магістратуру Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Виконала акредитовану освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії «Музичне мистецтво».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського Міністерства культури та стратегічних комунікацій України № 164 від 29 серпня 2025 року, у складі:

ГРЕБЕНЮК Наталія Євгеніївна – докторка мистецтвознавства, професорка, професорка кафедри сольного співу та оперної підготовки Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – голова;

ДРАЧ Ірина Степанівна – докторка мистецтвознавства, професорка, завідувачка кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – рецензент;

ЖАРКІХ Тетяна Василівна – кандидатка мистецтвознавства, доцентка, доцентка кафедри сольного співу та оперної підготовки Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського – рецензент;

ЛОБОДА Лариса Миколаївна – кандидатка мистецтвознавства, доцентка, деканка вокально-хорового факультету Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової – опонент;

ЖИШКОВИЧ Мирослава Андріївна – кандидатка мистецтвознавства, професорка, професорка кафедри академічного співу Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка – опонент.

на засіданні 15 жовтня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво **Цзян Цінь** на підставі публічного захисту дисертації **«Тембр-амплуа колоратурного сопрано у сучасній виконавській практиці»** за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Дисертацію виконано в Харківському національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського Міністерства культури та стратегічних комунікацій України.

Науковий керівник: **СУХЛЕНКО Ірина Юріївна**, кандидатка мистецтвознавства, професорка, перша проректорка Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису державною мовою, робота містить науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень. Наукова праця є завершеною і самостійною, актуальність обраної теми обумовлено: нагальною потребою наукового осягнення змін, що відбуваються у сучасній виконавській практиці; відсутністю спеціальних праць, присвячених дослідженню феномену колоратурного сопрано у сучасній вокальній культурі; необхідністю заповнення лакун щодо життєтворчості видатних колоратурних сопрано ХХ – ХХІ століть.

Вимоги щодо оформлення дисертації виконано.

Здобувач має **3** наукових публікацій за темою дисертації у спеціалізованих фахових виданнях, затверджених МОН України:

1. Цзян Цінь. Тембр-амплуа колоратурного сопрано в смислових орієнтирах оперного твору. Аспекти історичного музикознавства: зб. наук. ст. Вип. ХХІХ. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І.П. Котляревського; ред.-упоряд.: М.С. Чернявська, Ю.В. Ніколаєвська, О.В. Васільєва. Харків, ХНУМ, 2022. С. 204 – 216.
2. Цзян Цінь. Творча постать Ділбер Юніс у контексті вокального мистецтва Китаю ХХ–ХХІ століть. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. Вип. 65. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І.П. Котляревського; ред.-упоряд. Ю.В. Ніколаєвська. Харків: ХНУМ, 2022. С. 199 – 211.
3. Цзян Цінь. Творчість китайських сопрано в аспекті глобалізаційних процесів. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. Вип. 75. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; ред.-упоряд. Л. В. Русакова, Я. О. Сердюк. Харків: ХНУМ, 2025. С. 107-120.

У дискусії взяли участь, поставили питання та висловили зауваження:

ГРЕБЕНЮК Наталія Євгеніївна – докторка мистецтвознавства, професорка, професорка кафедри сольного співу та оперної підготовки Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, голова ради, зокрема:

Чому Ви вибрали для свого дослідження колоратурні партії саме з цих опер: В. Моцарт «Чарівна флейта», Дж. Россіні «Севільський цирульник», Дж. Верді «Травіата», Дж. Пуччіні «Манон Леско»? Мабуть ви їх співали?

На запитання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила голову ради. Відповідаючи вона зазначила, що в її концертному репертуарі не було цих партій. Її викладачка з фаху в ХНУМ імені І.П. Котляревського Олена Романенко давала їй інші арії – Джульєтти з опери Ш. Гуно, Алель з оперети «Летучої миші» Р. Штрауса та арії Г. Генделя, де наявні колоратури.

ЖИШКОВИЧ Мирослава Андріївна – докторка мистецтвознавства, доцентка, професорки кафедри теорії та історії культури Національної музичної академії України імені І.П. Чайковського – опонент, із питаннями, зокрема:

У дисертації Ви подаєте відомості про знаних українських співачок, володарок тембру колоратурного сопрано. Хотілось би дізнатись, творчість якої з них подобається Вам найбільше і чому?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка опонента, зокрема здобувачка зазначила, що їй найбільше подобається творчість видатної української співачки Євгенії Мірошніченко, зокрема її виконання партії Лючії ді Ламмермур, також здобувачка зазначила, що їй було дуже цікаво ознайомитися з викладацькою діяльністю співачки.

ДРАЧ Ірина Степанівна – докторка мистецтвознавства, професорка, завідувачка кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, рецензент із питаннями, зокрема:

Згадуючи партію Розіни з опери “Севільський цирульник” Дж. Россіні, дисертантка слушно називає імена тих, хто створив виконавський стандарт у трактовці цього образу в XIX столітті, але вони репрезентують цей характер в умовно меццо-сопрановому діапазоні. Хто з великих співачок минулого кардинально змінив тембове-амплуа цього персонажу на високе колоратурне сопрано?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила рецензента, зокрема зазначила, що зміна у сприйнятті цієї партії пов’язана з іменем австралійської співачки Дж. Сазерленд. Саме після її виступу в Лондоні у цій партії, до неї стали звертатися колоратурні сопрано.

ЛОБОДА Лариса Миколаївна – кандидатка мистецтвознавства, доцентка, деканка вокально-хорового факультету Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової із питаннями, опонент, зокрема:

Одним з важливих питань, поставлених у роботі є з’ясування того, чи можлива зміна типу голосу в оперному спектаклі, наскільки суттєво це змінить авторський задум. Й хоча в тексті є міркування щодо цього, ми не знаходимо

відповіді у висновках. Тож, питання – чи можлива така зміна, на Ваш погляд, чим вона може бути «виправдана»?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила опонента. Зокрема, зазначила, що зміна типу голосу в оперному творі можлива й відомості про це наведено у роботі. Іноді такі зміни пов'язані з тим, що певну партію хоче співати певна співачка, або режисер хоче бачити в цій ролі саме конкретну співачку. Головне тут, що ці зміни не порушили авторський задум твору, розвиток його драматургічних ліній.

ЖАРКІХ Тетяна Василівна – кандидатка мистецтвознавства, доцентка, доцентка кафедри сольного співу та оперної підготовки Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, рецензент:

Чи існують, на Вашу думку, національні особливості у трактуванні цього амплуа (наприклад, європейська, американська чи китайська виконавська традиція), і як вони впливають на інтерпретацію?

На питання здобувачка надала повну відповідь, яка задовольнила рецензента. Зокрема, зазначила, що дійсно існують національні особливості, так європейська вокальна школа спирається на традиції бельканто, китайська йде шляхом поєднання західноєвропейських та китайських традицій, американська тяжіє на ефектного показу, сценічної репрезентації образу.

Результати відкритого голосування:

«За» проголосували 5 членів ради,

«Проти» проголосувало 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Цзян Цін** ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Наталія ГРЕБЕНЮК